

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 sierpnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Ewa Taberska

Sędziowie: Sławomir Jęksa

Mariusz Sygreła

Protokolant: prot. sąd. Patrycja Makuch

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań Wilda w Poznaniu Joanny Nowak

po rozpoznaniu w dniu 25 sierpnia 2020r.

sprawy **J. S. (1)**

oskarżonego o czyn z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. i art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., z art. 190 § 1 k.k. i art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

z powodu apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 5 marca 2020r. sygn. akt VI K 594/19

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) w ramach czynów przypisanych oskarżonemu J. S. (1) **w punktach 1 i 3** uznaje oskarżonego J. S. (1) za winnego tego, że w okresie od początku 1997r. do 17 marca 2019r. w S. znęcał się psychicznie i fizycznie nad swoją żoną A. S. w ten sposób, że zarówno będąc pod wpływem alkoholu jak i po trzeźwemu wszczynał awantury domowe, podczas których wyzywał ją słowami wulgarnymi i obraźliwymi, zmuszał do określonego zachowania, kontrolował i poniżał oraz szarpał i bił, a w okresie od początku grudnia 1997r. do grudnia 2018r. w mieszkaniu zajmowanym wspólnie z pokrzywdzoną w S. oraz w innych miejscach, w których przebywał wspólnie z nią, przemocą polegającą na szarpaniu, ciągnięciu za włosy, podduszaniu, siłowym jej przytrzymywaniu, biciu po całym ciele oraz kierowaniu wobec niej gróźb pozbawienia jej życia i zdrowia wielokrotnie doprowadził swoją żonę A. S. wbrew jej woli do obcowania płciowego, a nadto w dniu 17 marca 2019r. w S. poprzez kierowanie wobec niej gróźb pozbawienia jej życia i zdrowia oraz wielokrotne uderzanie jej młotkiem w głowę i przykładając jej jednocześnie nóż do brzucha, zmusił A. S. do określonego zachowania polegającego na udaniu się z domu córki do miejsca zamieszkania, przy czym spowodował u niej w ten sposób powstanie obrażeń w postaci licznych powierzchownych otarć i sińców w obrębie owłosionej skóry głowy, sińca okularowego, powierzchownych otarć naskórka i sińców w obrębie klatki piersiowej oraz licznych powierzchownych otarć naskórka i sińców w obrębie obu kończyn górnych, które to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów jej ciała na okres nie dłuższy niż 7 dni, przy czym działanie jego narażało pokrzywdzoną na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu **tj. za winnego przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k., z art. 160 § 1 k.k. i z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierza oskarżonemu karę 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności;**

b) uchyla orzeczenie zawarte w punkcie punkt 4 dotyczące kary łącznej pozbawienia wolności;

c) na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. łączy wyżej orzeczoną wobec oskarżonego karę 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności i karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną w punkcie 2 zaskarżonego wyroku za przestępstwo z art. 190 §1 k.k. i wymierza oskarżonemu **J. S. (1) karę łączną 8 (ośmiu) lat i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;**

2. w pozostałym zakresie – punkty 2, 5, 6, 7, 8, 9, i 10 - zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych A. S., P. A. (1) i P. A. (2) kwoty po 840 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym;

4. zwalnia oskarżonego od zwrotu Skarbowi Państwa wydatków sądowych za postępowanie odwoławcze oraz od uiszczenia opłaty za II instancję.

Mariusz Sygreła Ewa Taberska Sławomir Jęksa

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 511/20	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
Wyrok Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt VI K 594/19			

1.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
1.3. Granice zaskarżenia			
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona	

	mieć wpływ na treść orzeczenia			
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia			
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka			
#	art. 439 k.p.k.			
#	brak zarzutów			
1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				

2.1. Ustalenie faktów					
2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
X		XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
X	XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX			
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
X	XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX			
2.2. Ocena dowodów					
2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów					
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwiąże o powodach uznania dowodu			

wpływ na treść
zaskarżonego
orzeczenia, a
mianowicie
poprzez
dowolną,
sprzeczną z
zasadami
prawidłowego
rozumowania
oraz wskazań
wiedzy i
doświadczenia
życiowego ocenę
zgromadzonego
w sprawie
materiału
dowodowego,
dokonaną z
naruszeniem
zasady
obiektywizmu,
skutkującą
przyjęciem, iż
oskarżony J. S.
(1) dopuścił się
czynu ciągłego
przeciwko swojej
żonie i swoim
zachowaniem
wypełnił
znamiona
przestępstwa z
art. 207 § 1 k.k.,
157 § 2 k.k., 160
§ 1 k.k., 190 §1
k.k. oraz 197 §1
k.k., to znaczy,
że wielokrotnie z
góry powziętym
zamiarem znęcał
się i doprowadził
ją do obcowania
płciowego
wbrew jej woli,
gdy prawidłowa
ocena tegoż
materiału,
zdaniem
obrońcy nie

pozwala na takie uznanie, a tym bardziej przyjęcie konstrukcji ciągu przestępstw, w tym zeznań świadków **A. S., M. S. (2), P. A. (2)** i uznanie ich w pełni wiarygodne oraz przydatne do poczynienia ustaleń faktycznych, będących podstawą skazania, podczas gdy pełna i właściwa ocena materiału dowodowego tego nie potwierdza.

Obrońca kwestionował również **ocenę zeznań świadków w osobach funkcjonariuszy policji,**

podnosząc, że świadkowie ci nie potwierdzili zachowań takich, które nasuwałyby przypuszczenia, że postępowanie oskarżonego ma charakter długotrwałego znęcania psychicznego, a tym bardziej przemocy

fizycznej, wręcz stwierdzając, że w ich obecności oskarżony nie był nigdy agresywny dla pokrzywdzonej. Obrońca podkreślił, też, co było jego zdaniem dziwne i niezrozumiałe, że pomimo wielu sytuacji umożliwiających zgłoszenie podnoszonych przez nią okoliczności negatywnych zachowań, nie zgłaszała tego zarówno najbliższym, czy też organom ścigania. W ocenie apelującego, Sąd wadliwie również ocenił wiarygodność **świadka E. S., tj. brata oskarżonego.** Zdaniem obrońcy świadek ten jednak jako jeden z niewielu znał bardzo dobrze od początku relacje małżeńskie pokrzywdzonej z oskarżonym, a nigdy nie był naocznym świadkiem awantur pomiędzy oskarżonym a

pokrzywdzoną,
jak też nikt
z najbliższej
rodziny tego nie
sygnalizował.

Powyższe
okoliczności
wynikają
zdaniem
obrońcy
bezpośrednio z
zeznań brata
oskarżonego.

Obrońca
oskarżonego
adw. J. R.
zarzucił Sądowi
I instancji
niezasadne
pominięcie
ustaleń i
wniosków opinii
sądowo-
psychiatryczno-
seksuologiczno-
psychologicznej
w sprawie, z
której wynika,
że zachowania
oskarżonego w
sferze
seksualnej, w
zakresie
przypisywanych
mu gwałtów na
pokrzywdzonej
nie odbiegają
od typowych
zachowań
przyjętych i
określonych
normami
współzycia
społecznego i
uznanie tego
faktu za
nieistotny do
poczynienia
ustaleń

faktycznych, co zostało zdaniem obrońcy pominięte, a w konsekwencji miało wpływ na wynik przedmiotowego postępowania.

Również obrońca oskarżonego adw. S. J. zgłosił zarzut obrazy przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj. art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., polegającej na znacznym przekroczeniu przez Sąd zasady swobodnej oceny dowodów **i rozstrzygnięciu wątpliwości na niekorzyść oskarżonego i oparciu się w znacznej mierze na zeznaniach pokrzywdzonych A. S., P. A. i P. A., jak i świadka M. S.,** które nie powinny zdaniem obrońcy stanowić podstawy

ustaleń
faktycznych w
zakresie winy
oskarżonego J.
S., który
konsekwentnie
nie przyznawał
się do
zarzucanych mu
czynów,
zaprzeczając
zaistnieniu
istotnych
okoliczności
tych czynów,
przy
jednoczesnym
niewzględnieniu
przez Sąd
treści zeznań
świadków H.
N., I. S., S.
J., F. K., J.
K., E. S., S.
B., R. Ś., którzy
to świadkowie
posiadali wiedzę
odnośnie relacji
panujących
pomiędzy
oskarżonym i
pokrzywdzoną,
niezbędną do
poczynienia
prawidłowych
ustaleń
faktycznych w
sprawie.

Zdaniem
obrońcy adw.
S. J. nie
można przypisać
oskarżonemu
przestępstwa z
art. 207 k.k.
z uwagi na
wzajemność

działań
małżonków.

Obaj obrońcy
kwestionowali
nadto zasadność
przyjęcia przez
Sąd kwalifikacji
z art. 12
k.k. w zakresie
przestępstwa
przypisanemu
oskarżonemu z
art. 197 § 1 k.k.

Obrońca
oskarżonego
adw. S. J.
zarzucił Sądowi
I instancji błąd
w ustaleniach
faktycznych,
będący
rezultatem
powyższych
naruszeń prawa
procesowego,
polegający na
przyjęciu, że
oskarżony
dopuścił się
przypisanych
mu w punktach
1,2,3 wyroku
czynów, w
sytuacji, gdy
ustalenia Sądu
w przedmiocie
sprawstwa i winy
oskarżonego J.
S. opierają się
na
fragmentarycznych
zeznaniach A. S.,
P. A., P. A.,
M. S., które
są niezgodne
z pozostałym
materiałem
dowodowym

	zgromadzonym w sprawie.		
Zwiężle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
Przed przystąpieniem do analizy wyszczególnionych powyżej zarzutów apelacji należy zauważyć, iż orzeczenie co do faktu popelnienia przez oskarżonego czynów zabronionych wydane w przedmiotowej sprawie jest oparte na całokształcie materiału dowodowego zebranego w sprawie, który został poddany wnikliwej analizie bez przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.) oraz z poszanowaniem art. 4 k.p.k. Analiza ustaleń poczynionych przez Sąd			

Rejonowy
znajduje
odzwierciedlenie
we wnioskach
zawartych w
uzasadnieniu
wyroku, które
czyni zadość
wymogom art.
424 § 1 i 2
k.p.k., co w
pełni pozwala na
przeprowadzenie
kontroli
instancyjnej.

Należy w tym
miejscu
podkreślić, że
skarżący, który
zmierza do
podważenia
zasadności
rozstrzygnięcia
poprzez
zakwestionowanie
oceny dowodów
stanowiących
jego podstawę,
nie może
ograniczyć się
do prostego
zanegowania jej
i arbitralnego
stwierdzenia, że
walorem
wiarygodności
winny być
obdarzone
wyłącznie
dowody
korzystne, czy
tez niekorzystne
dla oskarżonego.
Obowiązkiem
skarżącego jest
wykazanie,
jakich
konkretnych
uchybień

dopuszczył się
sąd meriti w
kontekście zasad
wiedzy - w
szczególności
logicznego
rozumowania -
oraz
doświadczenia
życiowego,
oceniając
zebrany materiał
dowodowy (wyrok
Sądu
Najwyższego z
dnia 26 lipca
2017 r., II K
180/17, Legalis
nr 1668825).
Apelacja, w
której
podniesiono
zarzut dowolnej
oceny dowodów,
powinna
przedstawić
argumenty
uzasadniające
tezę, że sposób
rozumowania
sądu pierwszej
instancji jest
niezgodny z
zasadami
prawidłowego
rozumowania, a
więc nielogiczny,
ewentualnie
niezgodny z
zasadami wiedzy
lub
doświadczenia
życiowego, tym
samym
wykraczając
poza ramy
swobodnej
oceny dowodów

sformułowanej
w art.7 k.p.k.

Zaznaczenia

jeszcze wymaga,
że jeśli Sąd
Odwoławczy
podziela w pełni
dokonaną przez
Sąd pierwszej
instancji ocenę
dowodów, może
zaniechać
szczegółowego
odnoszenia się
w uzasadnieniu
swojego wyroku
do zarzutów
apelacji, gdyż
byłoby to
zbędnym
powtórzeniem
argumentacji
tego sądu (por.
wyrok SN z
dnia 15 kwietnia
2009 r., III
KK 381/08,
Lex Nr 512100,
postanowienia
SN: z dnia
10 października
2007 r., III KK
120/07, Lex Nr
322853, z dnia
2 sierpnia 2006
r., II KK 238/05,
Lex Nr 193046).

W ocenie Sądu
II instancji w
sprawie nie
doszło do
naruszenia art.
410 k.p.k.
Podstawę
wyroku Sądu
Rejonowego
stanowił bowiem
całokształt

okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Wbrew przekonaniu obrońcy Sąd Rejonowy dokonał kompleksowej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, bez przekraczania swobodnej oceny dowodów oraz jakichkolwiek przepisów procedury. Przekonanie bowiem o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną prawa procesowego, a więc mieści się w ramach swobodnej oceny dowodów.

Zarzuty podniesione przez obrońców oskarżonego J. S. (1) adw. J. R. oraz adw. S. J. dotyczące błędnej oceny dowodów zostaną omówione łącznie, bowiem

były częściowo tożsame.

Sąd Okręgowy nie miał zastrzeżeń do dokonanej przez Sąd I instancji oceny zeznań świadków A. S., M. S. (2), P. A. (2), a także P. A. (1), w której Sąd Rejonowy dał wiarę zeznaniom tych świadków w całości. Sąd I instancji dokonał szczegółowej analizy i oceny zeznań tych osób, co znalazło wyraz w treści uzasadnienia – k. 560, 561, dlatego też nie ma potrzeby powielania tejże oceny w tym miejscu. Ocenę zeznań A. S., M. S. (2), P. A. (2) oraz P. A. (1) Sąd II instancji w pełni aprobuje i do niej odsyła.

Niezrozumiały dla Sądu Odwoławczego i nietrafny okazał się zarzut obrońców, którzy zarzucali, że początkowe zeznania A. S. były ogólne, zaś następnie podczas

kolejnych przesłuchań doprecyzowane w zakresie form znęcania się nad nią oskarżonego, tj. że zeznania te ewoluowały. Jak słusznie podkreślił Sąd Rejonowy, zeznania pokrzywdzonej obfitowały w elementy powodujące dyskomfort w świadku, gdyż dotyczyły intymnej i wstydlivej części jej życia, pokrzywdzona często emocjonalnie reagowała na treści przedstawiane jej przez Sąd. Sąd Okręgowy nie widział powodów, aby podważać ocenę zeznań pokrzywdzonej dokonaną przez Sąd Rejonowy w jakimkolwiek zakresie. Nie dziwi, wbrew przekonaniu obu obrońców, że pokrzywdzona mimo wielu negatywnych zachowań oskarżonego wobec jej osoby nie zgłaszała tych

okoliczności
członkom swojej
najbliższej
rodziny, jak i
organom
ścigania.

Wszakże chodzi
o sytuację, w
których
oskarżony
pozbawił swoją
małżonkę
godności i
traktował ją
przedmiotowo.

Zrozumiałym
jest, że
pokrzywdzona
miała opory
przed
informowaniem
świata
zewnętrznego o
swojej sytuacji
spowodowanej
zachowaniem
najbliższej osoby
w postaci
małżonka i ojca
wspólnych
dzieci.

Pokrzywdzonej
niewątpliwie
mógł
towarzyszyć w
tym zakresie
wstyd przed
opinią rodziny
i środowiska
zewnętrznego, w
postaci
choćby
znajomych, jak
również
rozgoryczenie i
strach, które
hamowały ją
przed
informowaniem
o sytuacji innych

osób, w tym zgłoszeniu się do Ośrodka Pomocy Rodzinie (niebieska karta), czy lekarza. Za niemające znaczenia z punktu widzenia rozstrzygnięcia należy zdaniem Sądu Okręgowego uznać dywagacje obrońcy adw. S. J. dotyczące powodów zawarcia związku małżeńskiego przez Państwa S.. Obrońcy natomiast przedstawili własną interpretację zeznań A. S., która w ocenie Sądu II instancji nie zasługiwała na uwzględnienie.

Prawidłowa i w pełni zasługująca na akceptację okazała się zdaniem Sądu Okręgowego również ocena zeznań świadków w osobach funkcjonariuszy policji,

dokonana przez
Sąd I instancji.

Sąd podzielił
również w
całości ocenę
zeznań świadka
w osobie brata
oskarżonego E.
S. (3), dokonaną
przez Sąd I
instancji, jako
nieprzydatnych
dla
rozstrzygnięcia,
a to z powodu,
że świadek nie
posiadał
szczegółowych
informacji na
temat relacji
pomiędzy
oskarżonym a
pokrzywdzoną,
natomiast
większość
zdarzeń
wskazanych w
zarzucie miała
miejsce w
zaciszu domu
rodzinnego i
jedyne
osobami,
mającymi
wiedzę na ich
temat byli
małżonkowie J.
S. (1) i A. S. (2).

Zdaniem Sądu
nie miały racji
bytu i
pozostawały
obojętne z
punktu widzenia
prawidłowości
oceny zeznań
świadków I. S.,
H. N., S. J.,F.

K., J. K., S.
B. oraz R. Ś.
(2) zastrzeżenia
zgłoszone do
oceny zeznań
tychże osób
przez obrońcę
oskarżonego
adw. S. J..
Ocenę zeznań
ww. świadków
dokonaną przez
Sąd Rejonowy
Sąd II instancji
w pełni
akceptuje.

Nie zasługiwał
na
uwzględnienie
zarzut obrońcy
oskarżonego
adw. S. J.
(2) dotyczący
wzajemności
zachowań
małżonków w
kontekście
zarzuconego
oskarżonemu
czynu z art.
207 k.k., jako
okoliczności
wykluczającej
znamiona
przestępstwa
znęcania się.
Sąd Okręgowy
nie dopatrył się
bowiem żadnych
nieprawidłowości
w ocenie
wyjaśnień
oskarżonego J.
S. dokonanej
przez Sąd I
instancji. W
pełni zasługiwał
na aprobatę
wniosek Sądu

Rejonowego co do tego, że wyjaśnienia J. S. były w przeważającej mierze niewiarygodne, także w zakresie w jakim, oskarżony forsował wersję, że podejmowane przez niego działania stanowiły jedynie próbę obrony przed żoną.

Niezasadny okazał się również zarzut obrońcy oskarżonego adw. J. R. zawarty w punkcie 2 petitum apelacji. Będąca przedmiotem zarzutu opinia sądowo-psychiatryczno-seksuologiczno-psychologiczna została wprowadzona do postępowania bowiem postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 20 lutego 2020 r. Sąd Rejonowy na podstawie art. 405 § 2 k.p.k. z chwilą zamknięcia przewodu uznał

za ujawnione bez odczytywania wszystkie protokoły i dokumenty znajdujące się w aktach, podlegające odczytaniu na rozprawie, które nie zostały odczytane (k. 539v.-540), a w tym także i przedmiotowa opinia. Zdaniem Sądu Okręgowego z opinii tej, wbrew przekonaniu obrońcy wcale nie płynie jednoznaczny wniosek, że zachowania oskarżonego w sferze seksualnej, w zakresie przypisywanych jemu gwałtów na pokrzywdzonej, nie odbiegają od typowych zachowań przyjętych i określonych normami współżycia społecznego. Z opinii wynika natomiast wprost, że u oskarżonego „daje się zauważyć utrwalony wzorzec funkcjonowania cechujący się

zachowaniami
niewspółmiernymi
do
obowiązujących
norm
społecznych,
postawę
nieodpowiedzialności
i lekceważenia
społecznych
reguł, spłylenie
uczuciowości
wyższej w
postaci braku
wrażliwości na
uczucia i
potrzeby innych
osób,
nieumiejętność
odraczania
satisfakcji
(dążenie do
natychmiastowego
zaspokojenia
popędów i
potrzeb),
bezosobowy
stosunek do
życia
seksualnego,
niezdolność do
przeżywania
poczucia winy,
niski próg
wyzwalania
zachowań
agresywnych i
popędowych.
Oskarżony nie
uczy się na
popelnionych
błędach, powiela
nie
przystosowawcze
schematy
postępowania.
Dostępne dane
dają podstawy
do rozpoznania
u oskarżonego

cech osobowości
dys socjalnej” (k.
142). Biegły w
opinii stwierdził,
iż z akt sprawy
wynika iż „w
czasie czynów,
o które jest
podejrzany, J. S.
(1) miał być
pod wpływem
alkoholu.
Osłabienie
funkcji
kontrolnych
struktur
korowych,
prowadzące do
wyzwolenia
działań
popędowych (w
tym zachowań
agresywnych),
wpisują się
natomiast w
obraz kliniczny
upojenia
alkoholowego
prostego” (k.
142). Również
wnioski opinii, w
postaci takiej, że
J. S. (1) tempore
criminis miał
zachowaną
zdolność
rozpoznania
znaczenia
zarzucanych mu
czynów oraz
pokierowania
swoim
postępowaniem,
tj. że nie
zachodzą
warunki z art.
31 § 1 i 2
k.k., czy brak
jest formalnych
podstaw do

rozpoznania u J.
S. (1) zaburzeń
preferencji
seksualnych
ujętych w
Międzynarodowej
Klasyfikacji
Chorób i
Problemów
Zdrowotnych (
(...)10) nie są
wcale tożsame
z wnioskiem,
który
wyprowadził z
opinii obrońca
oskarżonego
adw. J. R. w
puncie 2 petitum
apelacji. Nie bez
znaczenia przy
ocenie opinii
w kontekście
zarzutu adw.
J. R. pozostaje
także i to,
że strony nie
wnosiły o
przesłuchanie
kogokolwiek, w
tym biegłego,
a także nie
zgłaszały
zastrzeżeń do
przedmiotowej
opinii.
Przedmiotowa
opinia, jest
zatem
wiarygodna,
rzetelną i
sporządzona
zgodnie z
wymaganiami
sztuki, przez
fachowy
podmiot,
posiadający
niezbędną
wiedzę oraz

doświadczenie.

Nie płyną z niej natomiast wnioski w jakimkolwiek stopniu korzystne dla oskarżonego w kontekście zarzucanych mu czynów.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd pierwszej instancji nie uchybił normie art. 5 § 2 k.p.k., choć i taki zarzut stawia apelujący adw. S. J.. Zasadnicze znaczenie w wykorzystaniu normy art. 5 §2 k.p.k. ma stanowisko Sądu rozstrzygającego daną sprawę. To Sąd orzekający musi mieć określone wątpliwości i mimo ich nie wyjaśnienia rozstrzygnie je na niekorzyść oskarżonego.

Dopiero wówczas można skutecznie podnosić zarzut naruszenia art. 5 § 2 k.p.k. Jeśli wątpliwości w sprawie podlegającej kontroli nie miał Sąd pierwszej instancji, a tak

w istocie było,
czemu dał wyraz
w swej
motywacyjnej
części
rozstrzygnięcia,
to zarzut
stawiany
zaskarżonemu
wyrokowi nie
mógł zostać
uznany za
skuteczny. Jest
tak tym bardziej,
że obrońca nie
przekonał, iż
istotnie w
sprawie tej
określone
okoliczności
budzą
wątpliwości. W
żadnym
wypadku nie
może być mowy
o tym, że tak
sformułowany
zarzut może
uzasadniać w
sposób
przekonujący
złamanie zasady
in dubio pro reo.
Uzasadniając
zarzut w tym
zakresie,
skarżący w
istocie wdaje się
w polemikę z
sądem meriti,
przedstawiając
własną ocenę
materiału
dowodowego i
czyni to w
sposób
wybiórczy. Sąd
Okręgowy ocenę
dowodów,
zaprezentowaną

w motywacyjnej części wyroku całkowicie akceptuje i do niej odsyła.

Oczywistym jest, że zaprezentowane na potrzeby niniejszego postępowania stanowiska apelujących wynikał z realizacji strategii obrony. Powyższe było jednakże wyrazem dążenia do uniknięcia odpowiedzialności za popełniony czyn, czemu Sąd Rejonowy słusznie nie dał wiary. Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy uznał, że wina i sprawstwo oskarżonego J. S. (4) w zakresie wyczerpania znamion przypisanych mu przestępstw nie budzą żadnych wątpliwości.

Wniosek

Wniosek o uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu

zasadny

częściowo zasadny

czynów względnie uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.	# niezasadny	
Zwiąże o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia wniosków z uwagi na niezasadność zarzutów.		
Lp.	Zarzut	
2	Zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej względem J. S. (1) kary pozbawienia wolności w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości przestępstwa, jeśli uznać, że ich dokonał w relacji do celów, jakie kara ta powinna spełnić w zakresie prewencji szczególnej i	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	społecznego oddziaływania.		
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
Zarzut rażącej niewspółmierności kary okazał się niezasadny, zarówno w odniesieniu do kar jednostkowych orzeczonych wobec oskarżonego w zaskarżonym wyroku, jak i kary łącznej w wymiarze 9 lat pozbawienia wolności, a to przy założeniu, że kwalifikacja prawna oraz opis czynów przypisanych oskarżonemu w punktach 1 i 3 zaskarżonego wyroku były prawidłowe. Jako adekwatne i zgodne z prawem należało również ocenić rozstrzygnięcia zawarte w punktach 5–9 zaskarżonego wyroku.			

Wniosek		
<p>Obrońca oskarżonego adw. J. R. co prawda nie sformułował wraz z powyższym zarzutem żadnego wniosku, niemniej jednak domniemywać można, że zgłaszając zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej wobec oskarżonego kary domagał się jej złagodzenia.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak podstaw do uwzględnienia wniosku z uwagi na niezasadność zarzutu.</p>		
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>1.</p>	<p>Zmiana opisu czynów</p>	

	przypisanych J. S. (1) w punktach 1 i 3 zaskarżonego wyroku.
Związłe o powodach uwzględnienia okoliczności	
Jak już wyżej wskazano, Sąd podzielił dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę dowodów. Jednakże z ustaleń stanu faktycznego sprawy poczynionych przez Sąd I instancji w oparciu o prawidłowo ocenione dowody wynikało, co też stało się częściowo sygnałem do zmiany opisu czynu, że wielokrotne gwałty oskarżonego na pokrzywdzonej były jednocześnie najpoważniejszym elementem długotrwałego, trwałego przestępstwa znęcania się oskarżonego nad pokrzywdzoną. Sąd Rejonowy,	

w oparciu o prawidłowo oceniony materiał dowodowy ustalił, wbrew twierdzeniom obrony, że oskarżonemu w ww. zakresie towarzyszył z góry powzięty zamiar działania przestępnego o takim właśnie charakterze.

Powyższe stało się powodem do zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie punktu 1 i 3, w ten sposób, że w ramach czynów przypisanych oskarżonemu J. S. (1) w punktach 1 i 3 Sąd Okręgowy uznał oskarżonego J. S. (1) za winnego tego, że w okresie od początku 1997 r. do 17 marca 2019 r. w S. znęcał się psychicznie i fizycznie nad swoją żoną A. S. w ten sposób, że zarówno będąc pod wpływem alkoholu, jak i po trzeźwemu wszczynał awantury domowe,

podczas których wyzywał ją słowami wulgarnymi i obraźliwymi, zmuszał do określonego zachowania, kontrolował i poniżał oraz szarpał i bił, a w okresie od początku grudnia 1997 r. do grudnia 2018 r. w mieszkaniu zajmowanym wspólnie z pokrzywdzoną w S. oraz w innych miejscach, w których przebywał wspólnie z nią, przemocą polegającą na szarpaniu, ciągnięciu za włosy, podduszaniu, siłowym jej przytrzymywaniu, biciu po całym ciele oraz kierowaniu wobec niej gróźb pozbawienia jej życia i zdrowia wielokrotnie doprowadził swoją żonę A. S. wbrew jej woli do obcowania płciowego, a nadto w dniu 17 marca 2019 r. w S. poprzez kierowanie wobec niej gróźb pozbawienia jej

życia i zdrowia
oraz wielokrotne
uderzenie jej
młotkiem w
głowę i
przykładając jej
jednocześnie nóż
do brzucha,
zmusił A. S.
do określonego
zachowania
polegającego na
udaniu się z
domu córki do
miejsca
zamieszkania,
przy czym
spowodował u
niej w ten sposób
powstanie
obrażeń w
postaci licznych
powierzchownych
otarć i sińców w
obrębie
owłosionej skóry
głowy, sińca
okularowego,
powierzchownych
otarć naskórka
i sińców w
obrębie klatki
piersiowej oraz
licznych
powierzchownych
otarć naskórka
i sińców w
obrębie klatki
piersiowej oraz
licznych
powierzchownych
otarć naskórka
i sensów w
obrębie obu
kończyn
górných, które
to obrażenia
spowodowały
naruszenie
czynności

narządów jej
ciała na okres
nie dłuższy niż
7 dni, przy
czym działanie
jego narażało
pokrzywdzoną
na bezpośrednio
niebezpieczeństwo
utrąty życia
lub ciężkiego
uszczerbku na
zdrowiu, tj.
winnego
przestępstwa z
art. 207 § 1 k.k. w
zw. z art. 157 § 2
k.k. , z art. 160 §
1 k.k. i z art. 197
§ 1 k.k. w zw. z
art. 11 § 2 k.k. i za
to na podstawie
art. 197 § 1 k.k.
w zw. z art. 11 §
3 k.k. wymierzył
oskarżonemu
karę 8 lat
pozbawienia
wolności (punkt
1 a) sentencji
wyroku).

W tym miejscu
podkreślenia
wymaga, że w
przeciwieństwie
do przestępstwa
tzw. trwałego,
ustawodawca
wyraźnie określił
na czym polega
przestępstwo
ciągłe, obecnie
znane jako tzw.
czyn ciągły (art.
12 k.k.)
stanowiąc, że
polega ono na
podjęciu dwóch
lub więcej

zachowań, które uważa się za jeden czyn zabroniony, jeżeli zachowania zostały podjęte w wykonaniu z góry powziętego zamiaru. Chodzi zatem o realizację jednorodnych działań (zachowań), tyle że podejmowanych etapowo, niejako na raty. W świetle takiej konstrukcji oczywiste jest zatem, że stosowanie art. 12 k.k. jest wyłączone w odniesieniu do przestępstw trwałych (wywołanych jednorazowym zachowaniem się sprawcy) a także tych przestępstw, których czasownikowe określenie strony przedmiotowej dopuszcza wielokrotność działania sprawcy. Ze swej natury przestępstwami wieloczynnościowymi, rozciągniętymi w czasie są przestępstwo

znęcania się (art. 207 k.k.), czy przestępstwo niealimentacji (art. 209 k.k.). Do ich istoty należy wielokrotność, czy powtarzalność zachowań, która już została uwzględniona w ustawowym opisie, jest więc elementem zespołu znamion tworzących dany typ przestępstwa. Z powyższych powodów do czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie 1a) sentencji wyroku, czyli przestępstwa znęcania się, którego elementem były wielokrotne gwałty, zbędnym stało się zastosowanie konstrukcji z art. 12 k.k.

Natomiast kara pozbawienia wolności orzeczona wobec oskarżonego przez Sąd Okręgowy za przestępstwo przypisane oskarżonemu w punkcie 1a)

uwzględnia przede wszystkim wszystkie okoliczności obciążające oskarżonego, które Sąd Rejonowy uwzględnił już przy wymiarze kar za przestępstwa przypisane w punktach 1 i przede wszystkim w punkcie 3 zaskarżonego wyroku, a więc długotrwały okres w jakim oskarżony znęcał się w różny sposób, także poprzez gwałty, nad swoją żoną, brutalny sposób działań oskarżonego oraz częstotliwość tychże działań, a także krzywdę psychiczną jaką oskarżony wyrządził A. S. (2).

Okolicznością łagodzącą przy wymiarze kary jest jedynie uprzednia niekaralność oskarżonego.

Wobec zmiany opisu czynu oraz wymiaru nowej

kary
jednostkowej
należało uchylić
orzeczenie
zawarte w
punkcie 4
dotyczącego
kary łącznej
pozbawienia
wolności (punkt
1b sentencji
wyroku).

W związku
natomiast ze
zmianą opisu
czynu z pkt I
i III (punkt 1
i 3 zaskarżonego
wyroku) oraz
wymierzeniem
wobec
oskarżonego
nowej kary
zasadniczej,
orzec należało
ponownie karę
łącną
pozbawienia
wolności.

Uchylając
orzeczenie o
wymiarze kary
łącznej w
punkcie 4, Sąd
Okręgowy
wymierzył J.
S. karę łączną
pozbawienia
wolności
stosując zasadę
częściowej
absorpcji z
uwagi na
zbieżność
czasową
przypisanych
oskarżonemu
czynów. Wobec
powyższego Sąd

Okręgowy na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczoną na nowo w punkcie 1 a) wyroku wobec oskarżonego karę 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności oraz karę 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną w punkcie 2 zaskarżonego wyroku za przestępstwo z art. 190§ 1 k.k. i wymierzył oskarżonemu J. S. (1) karę łączną 8 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności (punkt 1c wyroku). W ocenie Sądu Odwoławczego, zastosowanie kary łącznej w wymiarze 8 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności będzie stanowić dla oskarżonego reakcję sprawiedliwą i adekwatną do przestępstw i będzie wystarczające dla osiągnięcia celów kary w szczególności zapobieżenia

ZSTRZYGNIECIE

powrotowi do przestępstwa.	
5. SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Punkty 2,5,6,7,8,9,10 zaskarżonego wyroku.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Powodem utrzymania wyroku w mocy we wskazanym wyżej zakresie była niezasadność zarzutów apelacji obrońców oskarżonego adw. J. R. oraz adw. S. J. (2). W realiach niniejszej sprawy we wskazanym wyżej zakresie,	

<p>tj. w punktach 2,5,6,7,8,9,10 zaskarżonego wyroku nie wystąpiły również podstawy wskazane w art. 439, 440 i 455 k.p.k., uzasadniające zmianę lub uchylenie wyroku poza granicami zarzutów i wniosków apelacji.</p>		
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>1.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>	
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku w ten sposób, że:</p> <p>a) w ramach czynów przypisanych oskarżonemu J. S. (1) w punktach 1 i 3 poprzez uznanie oskarżonego J. S. (1) za winnego tego, że w okresie od początku 1997 r. do 17 marca 2019 r. w S. znęcał się</p>		

psychicznie i fizycznie nad swoją żoną A. S. w ten sposób, że zarówno będąc pod wpływem alkoholu, jak i po trzeźwemu wszczywał awantury domowe, podczas których wyzywał ją słowami wulgarnymi i obraźliwymi, zmuszał do określonego zachowania, kontrolował i poniżał oraz szarpał i bił, a w okresie od początku grudnia 1997 r. do grudnia 2018 r. w mieszkaniu zajmowanym wspólnie z pokrzywdzoną w S. oraz w innych miejscach, w których przebywał wspólnie z nią, przemocą polegającą na szarpaniu, ciągnięciu za włosy, podduszaniu, siłowym jej przytrzymywaniu biciu po całym ciele

**oraz
kierowaniu
wobec niej
grózb
pozbawienia
jej życia i
zdrowia
wielokrotnie
doprowadził
swoją żonę
A. S. wbrew
jej woli do
obcowania
płciowego, a
nadto w dniu
17 marca 2019
r. w S. poprzez
kierowanie
wobec niej
grózb
pozbawienia
jej życia i
zdrowia oraz
wielokrotne
uderzanie jej
młotkiem w
głowę i
przykładając
jej
jednocześnie
nóż do
brzucha,
zmusił A. S. do
określonego
zachowania
polegającego
na udaniu się
z domu córki
do miejsca
zamieszkania,
przy czym
spowodował
u niej w
ten sposób
powstanie
obrażeń w
postaci
licznych
powierzchownych
otarć i sińców**

w obrębie
owłosionej
skóry głowy,
sińca
okularowego,
powierzchnowych
otaré
naskórka i
sińców w
obrębie klatki
piersiowej
oraz licznych
powierzchnowych
otaré
naskórka i
sińców w
obrębie klatki
piersiowej
oraz licznych
powierzchnowych
otaré
naskórka i
sensów w
obrębie obu
kończyn
górných,
które to
obrażenia
spowodowały
naruszenie
czynności
narządów jej
ciała na okres
nie dłuższy
niż 7 dni,
przy czym
działanie jego
narażało
pokrzywdzoną
na
bezpośrednie
niebezpieczeństwo
utrąty życia
lub ciężkiego
uszczerbku na
zdrowiu, tj.
winnego
przestępstwa
z art. 207 §
1 kk. w zw.

z art. 157 § 2 k.k., z art. 160 § 1 k.k. i z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. i za to na podstawie art. 197b § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 8 lat pozbawienia wolności;

b) uchylenie orzeczenia zawartego w punkcie 4 dotyczącego kary łącznej pozbawienia wolności;

c) połączenie na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wyżej orzeczonej wobec oskarżonego kary 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności i kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej w punkcie 2 zaskarżonego wyroku za przestępstwo z art. 190§ 1 k.k. i wymierzenie oskarżonemu J. S. (1) kary łącznej 8 lat i 3 miesięcy

zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
3.	W punkcie 3 wyroku na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. i § 11 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.) zasądzono od oskarżonego J. S. (1) na rzecz oskarżycieli posiłkowych P. A. (1) i P. A. (2) zwrot kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie odwoławcze w kwocie po 840 złotych.	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
4.	Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k.	

Sąd zwolnił oskarżonego od zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym od opłaty za drugą instancję, uznając, że ich uiszczenie byłoby dla nich zbyt uciążliwe, a ponadto za taką decyzją przemawiają względy słusnościowe.

7. PODPIS

Mariusz Sygreła
Ewa Taberska
Sławomir Jęksa